

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	de Teologie Greco-Catolică Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ESCATOLOGIE						
2.2 Titularul activităților de curs	lect. dr. Simona Ștefana Zetea						
2.3 Titularul activităților de seminar	lect. dr. Simona Ștefana Zetea						
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					9
Examinări					9
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințe teologice Abilități de cercetare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> urmând principiile pedagogiei participative, cursul va avea uneori caracter interactiv, urmând a fi cel puțin parțial construit prin parteneriatul dascăl-studenți (prin dialog, dezbateri, împărtășirea rezultatelor unor lecturi sau reflecții)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> studenții vor fi încurajați să contribuie la asimilarea și consolidarea conținuturilor construite sau prezentate la curs, prin lectură individuală, uneori ghidată, alteori liber aleasă (prin intermediul a diverse publicații de specialitate în format clasic sau electronic), prin urmărirea unor documentare, filme etc.; fiindcă tematica se pretează la aceasta, vor fi îndemnați să o aprofundeze și prin reflecții personale rezultatele documentării sau reflecției vor fi împărtășite în grupa de studiu în cadrul seminarului prin referate, discuții, dezbateri, prezentări în format power point și altele

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • înțelegerea și cunoașterea unor noțiuni și teme de escatologie • capacitatea de a opera creativ cu noțiunile asimilate în procesul de studiu • capacitatea de a trata în mod argumentat și independent o temă de escatologie • disponibilitatea în abordarea aspectelor teoretice și practice ale disciplinei • participarea la propria dezvoltare profesională • deprinderi de cercetare în domeniul teologiei
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • abilitatea de a comunica eficace, oral și în scris (de a asculta și înțelege, de a avea un discurs clar și coerent, de a persuadea, de a socializa) • abilitatea de a lucra individual, în chip responsabil și profesionist • abilitatea de a munci în echipă, respectând alteritatea • aptitudinea de a fi adaptabil, flexibil, deschis la nou; abilități de management al timpului • abilități de utilizare a tehnologiei informației și comunicării

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • asimilarea unor noțiuni și teme de escatologie cu relevanță directă în viața personală, spirituală, eclezială a studenților
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul și seminarul de escatologie își propun prezentarea aspectelor privitoare la realitățile ultime: moarte, viață veșnică, lumea de dincolo, așa cum sunt conturate în Scriptură și tradiție, în strânsă legătură însă cu cultura modernă. Ca de atâtea ori de-a lungul istoriei, omul contemporan este curios în ceea ce privește sfârșitul lumii, realizând diverse scenarii și ascultând de diferite prevestiri, lăsând adesea deoparte perspectiva creștină asupra acestuia; pe de altă parte, omul fuge de moarte, tehnica și, în genere, cuceririle științei părănd a-i conferi siguranța nemuririi sau măcar a prelungirii vieții. Dincolo de speculații și imaginarul dezvoltat de-a lungul vremii, escatologia creștină afirmă că omul este chemat la viața veșnică și că atitudinea lui vizavi de Dumnezeu și semenii are incidență în ceea ce privește destinul său ultim. Perspectiva acestei discipline nu poate să nu fie una realistă, fără a fi prin aceasta mai puțin optimistă. În acest sens, se vor aprofunda teme cum ar fi: sensul creștin al morții, existența raiului, iadului, purgatorului, judecata particulară, sensul ultim al lumii – Parusia, învierea trupurilor, judecata universală, o lume nouă, existența creștină sub semnul eschaton-ului, urmărindu-se fundamentele biblice, patristice ale acestor teme, ca și prezentarea lor de către magisteriul Bisericii și teologia actuală. • Dobândirea sau consolidarea unor deprinderi de cercetare și a unor competențe transversale cum ar fi: abilitatea de a comunica, de a munci responsabil individual și în echipă, flexibilitatea, managementul timpului și resurselor, informării etc.

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
C 1	Introducere Conținuturi - ce este escatologia? - câteva premise pentru studiul escatologiei: tensiunea dintre viața de aici și viața de dincolo; moartea, viața de dincolo, învierea, mistere de proclamat; dincolo de imaginație și nepătruns - o perspectivă de ansamblu asupra escatologiei biblice: escatologia biblică, o escatologie a vieții; escatologia	- predare participativă - discuții, reflecții, dezbateri	

	<p>verereotestamentară; escatologia neotestamentară</p> <ul style="list-style-type: none"> - câteva probleme punctuale: escatologie imediată/ escatologie finală (escatologie individuală/ escatologie generală); problema timpului în viața de după moarte - discuții pe baza unor texte din suportul de curs: LG 48; GS 40 <p>Bibliografie Benedict al XII-lea, Benedictus Deus. Croce 1998, p. 155-157 Croce 1998, p. 165-168 Langa 1997, p. 91; 190 LRES Nicolas 1985, p. 557-572; p. 585; 589; 595 Nicolas 1990, p. 309 Špidlík 2008, p. 14-16; 19-36; 43-54; 57-71; 74-77; 89-91; 94-103; 215-216 Zoffoli 1994, p. 865-868</p>		
<p>C 2-4</p>	<p>Misterul și sensul morții în creștinism</p> <p>Conținuturi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scriptura despre moarte și ce se întâmplă după aceasta - tradiția și magisteriul despre moarte și ce se întâmplă cu sufletul după aceasta - pentru o abordare teologică asupra morții: de la plata păcatului la lumina învierii; ultimul dintre actele umane; continuitate și discontinuitate între viața de aici și cea de dincolo; sensul creștin al morții - câteva probleme punctuale: supraviețuire/ necromanție; câte ceva despre reîncarnare; despre eutanasia, așa-zisa „moarte demnă”; - de la celebrarea creștină a morții la tradiții legate de moarte: transformări în celebrarea morții în lumea occidentală?; credințe și tradiții legate de moarte și înmormântare în lumea tradițională românească; celebrarea morții și mijlocirea Bisericii pentru cel trecut în viața de dincolo <p>Discuții la oră:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lecturarea și comentarea unor texte despre moarte (v. suport curs/ manual) - relatarea unei experiențe personale privind decesul unui apropiat - imaginarea unei situații în care trebuie transmisă cuiva o învățătură despre sensul morții <p>Bibliografie Alcune questionni, p. 469-470; 478-494 Aleksandrova 2008 Ambroziu, De bono mortis IX,42 Augustin, Contro Giuliano IV,3,19 Augustin, De la Genèse VI,25; VII,28; XXXI,40; XXXII,42; XXXV,47; XXXVII,50 Augustin, La cité X,30; XIII,1-8.10.12-13.16; XX,6 Avortul, eutanasia Bejan 2004, 75-77 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus Braniște 2008, p. 383-395 Cartagina CBC 1005-1011; 1013-1014; 1020-1021 Célébration, p. 13-22; 43-50; 85-94</p>	<ul style="list-style-type: none"> - predare participativă - discuții, reflecții 	

	<p>Ciprian, De la mortalité Ciprian, Cui the advantage, 17 Crocce 1998, p. 137-165 Curca 2008 Damasiu I, Fragments Danneels, Reîncarnare DE Deaconescu 2005 Declarația drepturilor omului Dichiarazione sull'eutanasia Euthanasia Flonta 2005, 184-188 Florența Ghinoiu 1999, p. 198-302 GS 18 Ighiaș, Lettera ai Romani VI,1 Ilariu, Commentaire 1, 18-19 Ioan Damaschinul, L'exposé XII Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens 3,4 Ioan Gură de Aur, Homélie sur la Genèse 15,4; 66,1-2 Ioan Paul al II-lea 1998 Ioan Paul al II-lea, EV 64-67 Învățătură X,1 Novatian, De Trinitate XXV Lateran V Leon al XIII-lea, Humanum Genus Lettre Recentiores episcoporum synodi (v. text 1.3) LG 48 Marian 2000, p. 7-301 Nicolas 1985, p. 585-603 Nicolas 1990, p. 316-317 Orange II Paul al VI-lea, Credo 8 Pessina 2009, 8-27; 105-115 Pius al X-lea, II Catechismo Proposizioni Sgreccia-Tambone Špidlík 2008, p. 105-135 Teofil din Antiohia, Trei cărți II, 27 Tertulian, De l'âme 22 Todoran, Zăgorean 2000, p. 333-341 Toma, SCG III, 155; IV, 52; 91-95; Toma, Somme I, 89 Trento, sesiunea a V-a, 17 iunie 1546, Decretul asupra păcatului original, 1-2; 4 Vienne, Decreto sull'anima Zoffoli 1994, p. 366-370; 869-882; 899</p>		
<p>C 5</p>	<p>Judecata particulară, o perspectivă înfricoșătoare? Conținuturi - judecata particulară, o doctrină înfricoșătoare? - judecata în Noul Testament, tradiție și magisteriu - abordare teologică - discuții la ore: judecata, o realitate care contrazice iubirea lui Dumnezeu?; aspecte particulare ale învățaturii orientale privind judecata</p>	<p>- predare participativă - discuții, reflecții</p>	

	<p>Bibliografie Augustin, La cité XX,1-3 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1021-1022 Croce 1998, p. 90-91 Danneels, Reîncarnare Florența Lactantiu, Institutions VII, 21,2 Lyon I Marian 2000, p. 302-304 Nicolas 1985, p. 603-604 Nicolas 1990, p. 313-314 Paul al VI-lea, Credo 28-29 Špidlík 2008, p. 151; 156 Tertulian, De l'âme 58 Todoran, Zăgorean 2000, p. 336 Todoran, Zăgorean 2000, p. 336-338 Toma, SCG IV, 92-95 Toma, Somme III,59,5 Toma, Supplément 88 Vasile, Omilii 7,V Zoffoli 1994, p. 884-886</p>		
<p>C 6</p>	<p>Purgatoriul, o învățătură conformă aspirațiilor umane Conținuturi - încercare de definire - o doctrină controversată, dar conformă aspirațiilor umane - posibile fundamente biblice - tradiția și magisteriul despre purgatoriu - abordare teologică a chestiunii purgatoriului - lectură și comentarii texte din suportul de curs/ manual (2 Mac 12,38-46; LG 49-50) - discuții la oră: suferința purgatoriului, durata purgatoriului Bibliografie Alcune questionii, p. 484-486 Augustin, La cité XXI,13.16.24 CBC 1030-1032; 1471-1479 Ciprian, Lettre 55 Croce 1998, p. 169-178 Danneels, Reîncarnare Ecaterina de Genova, Trattato Florența Grigore de Nyssa, Discurs Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens 3,4 Lactantiu, Institutions VII, 21,2 Leon al X-lea, Bulle Exsurge Domine LRES LG 49-50 Lyon I Lyon II Nicolas 1985, p. 608-614 Nicolas 1990, p. 319-320 Paul al VI-lea, Credo 28-29 Paul al VI-lea, Indulgentiarum doctrina, 1-11 Pius al X-lea, Lettre Ex quo, nono</p>	<p>- predare participativă - discuții, reflecții</p>	

	<p>Seneca, De consolatione, 25 Špidlík 2008, p. 201-214 Tertulian, De l'âme 58 Tertulian, De la couronne 3-4 Toma, Les 16 questions VII,11 Toma, SCG IV, 91 Toma, Somme III,158 Toma, Supplément 70,1; 5-6.9-10 Trento, ses. VI, can. 30 Zoffoli 1994, p. 887-899</p>		
<p>C 7-8</p>	<p>Infernul, o realitate care ar trebui să stârneasă fiori? Conținuturi - iadul, o realitate greu de acceptat - fundamente biblice pentru învățătura despre iad - iadul în tradiție și magisteriu - perspectivă teologică asupra infernului - probleme punctuale: posibile întrebări asupra iadului; problema limbului - discuții la ore: reflecția lui Origenes asupra celor de pe urmă; iadul în religiozitatea populară a românilor - lectura și comentarea unor texte din suportul de curs/ manual Bibliografie Adrian I, Lettre Institutio universalis Arles Arnobiu, Adversvs Nationes II,14 Augustin, À Orose VII Augustin, Discours psaumes 37 Augustin, La cité XX,6; XXI,1-12.16-27. Benedict al XII-lea, Benedictus Deus Cartagina CBC 389; 1058; 1261; 1821 Ciprian, À Démétrien 4 Ciprian, Lettre 58 Clement Romanul, Corinteni V; XV Constantinopol II Croce 1998, p. 179-190 Danneels, Reîncarnare Décret SO 1960 Epistola către Diogenet X,7 Epistola lui Barnaba XX-XXI Florența Formule Fides Damasi GS 19; 22 Ignațiu de Loyola, Exerciții Ignațiu, Lettera agli Efesini 16,1.21 Inocențiu al III-lea, Lettre Maiores Ecclesiae causas Inocențiu I, Lettre Consulenti tibi Inocențiu I, Lettre Inter ceteras Ioan al XXII-lea, Lettre Nequaquam sine dolore Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection 8 Irineu de Lyon, Traité I,2,1; IV,3,3; V,3,1 Iustin, Apologia I,12 Iustinian, Edit Învățătură XVI</p>	<p>- predare participativă - discuții, dezbateri</p>	

	<p>La speranza della salvezza 1-103 Lactantius, Institutions Lateran IV LG 1; 7-9; 13-14; 16; 48 LRES Lyon I Lyon II Marian 2000, p. 319-320 Minucius Felix, Dialogul XXXV NA 1 Nicolas 1985, p. 614-615 Danneels, Reîncarnare Alcune questionii, p. 481.492 Nicolas 1985, p. 615-619 Nicolas 1990, p. 322-323 Origene, Contre Celse V,14-15; VI,25-26 Origene, Despre principii I,6,1.3; 10,1-10; III,5,7; 6,7-8 Paul al VI-lea, Credo Pelagiu I, Lettre Humani generis Siricius, Lettre Directa ad decessorem Špidlík 2008, p. 158; 187-188; 196-200; 210-211 Symbole Quicumque Teofil din Antiohia, Trei cărți I,14 Tertulian, Apologétique XLVIII Tertulian, De la pénitence XII Tertulian, Les prescriptions XIII Todoran, Zăgrean 2000, p. 336; 340-341 Toledo XV Toma, SCG IV, 90. Toma, Somme I,21,4; IV,95-96 Toma, Supplément 97,1-7; 98,1-9; 99,1-5 Trento Valencia Zoffoli 1994, p. 902-917</p>		
<p>C 9-10</p>	<p>Fericirea veșnică, scopul ultim al vieții umane Conținuturi - fundamente scripturistice ale învățaturii despre viața veșnică - viața veșnică în tradiție și magisteriu - încercare de abordare teologică - discuții la ore: unde este cerul?; moartea, cauză a fericirii veșnice?; o fericire deplină până la înviere?; cine ajunge în cer?; raiul în religiozitatea populară a românilor Bibliografie Augustin, À Orose VII Augustin, La cité XII,6; XX,21-22; XXII,30 Augustin, Les confessions X,22,32 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1023-1024 Ciprian, Lettre 58 Clement al VI-lea, Lettre Super quibusdam Croce 1998, p. 193-209 Epistola lui Barnaba VII,9-11 Florența Grand symbole Grigore de Nyssa, Despre Fericiri VI</p>	<p>- predare interactivă - discuții, reflecții</p>	

	<p>Ignatius, Lettera agli Efesini XI-XII Ignatius, Lettera ai Romani IV-VI Ignatius, Lettera ai Smirnesi IV-V Ildefons, De cognitione baptismi Ioan al XXII-lea, Rétractation Ioan Gură de Aur, Commentaire Jean XV,1 Ioan Gură de Aur, Exhortations I,11 Irineu de Lyon, Traité IV,II,1 Lateran IV Marian 2000, p. 330-331 Niceta, Explication Nicolas 1985, p. 605-607 Pius al XII-lea, Lettera enciclica Mystici corporis Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 165-181 Špidlík 2008, p. 235 ș.u. Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Teofil din Antiohia, Trei cărți I,14 Todoran, Zăgorean 2000, p. 340 Toma, Résumé 105-106; 149-151; 164-167 Toma, Supplément 69,1-3; 72,1-3; 92,1; 93,1; 94,1-3 Vatican I Zoffoli 1994, p. 918-932</p>		
<p>C 11</p>	<p>Sensul ultim al lumii. Parusia Conținuturi - a doua venire a Domnului în Scriptură - parusia în tradiție și magisteriu - perspectivă teologică asupra parusiei: Parusia, instaurarea Împărăției lui Dumnezeu; întârzierea și așteptarea Parusiei; sfârșitul lumii/ o lume nouă - discuții la oră: necesitatea ultimei zile și a judecății; milenarismul Bibliografie Alcune questionni, p. 467 Augustin, La cité XX,1; 4-9; 12-13; 18-19; 23-25; 30 Augustin, Lettre CXC VII CBC 673-679; 1042-1050 Constantinopol I Croce 1998, p. 101-109 Croce 1998, p. 71-88 Grand symbole GS 39 Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Irineu de Lyon, Traité V,3,1-2 Lateran IV, profesiunea de credință Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer Lyon II Martini-Eco 2001, p. 17-20 Niceea I Nicolas 1985, p. 605 Nicolas 1990, p. 309-312 Pseudo Atanasie, Erméneia</p>	<p>- predare participativă - discuții, reflecții, dezbateri</p>	

Pseudo Augustin, Sermons
 Špidlík 2008, p. 143-144

Symbole Ancoratus
 Symbole baptismal
 Symbole Quicumque
 Toledo IV
 Toledo VI
 Toledo XI
 Toledo XV
 Toma, SCG IV, 83
 Trento, sesiunea XVI, cap. 16
 Zoffoli 1994, p. 945-954

C 12

Misterul învierii, miezul credinței noastre
Conținuturi

- fundamente biblice ale dogmei învierii
- învierea în tradiție și magisteriu
- reflecție teologică asupra învierii
- discuții la oră: la ce bun învierea trupurilor?; unde vor încăpea trupurile înviate?

Bibliografie

Alcune questionari, p. 458-461.463-478
 Augustin, La cité XIII,18; XXII,4-5.11-17.21
 Augustin, La cité XX,20
 Augustin, La cité XX,21
 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus
 CBC 988-991; 997-1003
 Constantinopol I
 Croce 1998, p. 111-133
 Danneels, Reîncarnare
 Formule Fides Damasi
 Grand symbole
 GS 14; 18
 Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo
 Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27
 Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection
 Irineu de Lyon, Traité V,1,2
 Iustin, Apologia I,19
 Lateran IV, profesiunea de credință
 Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer
 LRES
 Lyon II
 Minucius Felix, Dialogul XXXIV,9-12
 Nicolas 1985, p. 606
 Nicolas 1990, p. 315-316; 323-326
 Pseudo Atanasie, Erméneia
 Pseudo Augustin, Sermons
 Špidlík 2008, p. 130
 Špidlík 2008, p. 220-229
 Symbole Ancoratus
 Symbole baptismal
 Symbole Quicumque
 Tertulian, Apologétique XLVIII
 Toledo I
 Toledo IV
 Toledo VI

- predare interactivă
 - discuții, reflecții

	<p>Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 79-89 Zoffoli 1994, p. 933-942</p>		
<p>C 13</p>	<p>Judecata universală, semnul biruinței lui Cristos Conținuturi - Scriptura despre judecată - tradiția și magisteriul despre judecata de apoi - reflecție teologică asupra judecării - discuții la oră: cine va fi judecat?; când va fi judecata?; judecata particulară/ judecata universală Bibliografie Augustin, La cité XX,14-17; 27 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1038-1041 Ciprian, À Démétrien 4 Constantinopol I Croce 1998, p. 89-98 Danneels, Reîncarnare George 1973, p. 66 Grand symbole Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Lateran IV, profesiunea de credință Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer Lyon II Niceea I Nicolas 1985, p. 604-605 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 137-143; 146-149; 158-159 Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Todoran, Zăgorean 2000, p. 340 Toledo IV Toledo VI Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 96. V. text 9.3 Toma, Supplément 88,2-4; 89,1 Trento, sesiunea XVI, cap. 16 Zoffoli 1994, p. 943-947</p>	<p>- predare participativă - discuții, schimb de idei</p>	
<p>C 14</p>	<p>Concluzii. Existența sub semnul eschaton-ului Conținuturi - escatologia, parte integrantă a istoriei mântuirii - istoria și dimensiunea escatologică - escatologia și existența creștină Bibliografie Bordoni-Ciola 2000, p. 175-182 Nicolas 1985, p. 572-584 Nicolas 1990, p. 312-313 Špidlík 2008, p. 38-41; 56</p>	<p>- predare participativă - discuții, schimb de idei</p>	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Notițe curs uz intern și/ sau bibliografia detaliată mai jos, în principal cea precizată la fiecare temă. ▪ Alcune questioni: Alcune questioni attuali riguardanti l'escatologia 1991, notă a CTI, La Civiltà 			

Cattolica 143, vol. I, quad. 3401 (7 martie 1992), p. 458-494

- Adrian I Lettic Institutio universalis: Adrian I, Lettre Institutio universalis aux évêques d'Espagne, entre 785 et 791, Denzinger 595-596, <http://www.catho.org/9.php?d=bwe#cw>
- Avortul, eutanasia: Comisia națională de bioetică a BOR, Avortul, eutanasia, transplantul de organe, www.provitabucuresti.ro/docs/bioetica/bioetica.BOR.pdf
- Aleksandrova 2008: Silviya Aleksandrova, Îngrijirile paliative și eutanasia se exclud reciproc?, Revista română de bioetică, vol. 6, nr. 4, octombrie – decembrie 2008, <http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/info.jsp?item=10463&node=1775>
- Ambroziu, De bono mortis: De bono mortis, Documenta Catholica Omnia, http://www.documentacatholicaomnia.eu/02m/0339-0397,_Ambrosius,_De_Bono_Mortis,_MLT.pdf
- Anabaptism: Anabattismo, <http://www.eresie.it/it/id420.htm>
- Apocatastază: Apocatastasi, <http://www.eresie.it/it/id272.htm>
- Arles: Concile d'Arles, în Denzinger 330-342, <http://www.catho.org/9.php?d=bv3#cp3>
- Arnobiu, Adversvs Nationes: Arnobius, Adversvs Nationes <http://www.thelatinlibrary.com/arnobius.html>
- Atlas 2005: Loek Halman, Ruud Luijkx, Marga Van Zundert, Atlas of European Values, Tilburg: Tilburg University 2005
- Augustin, À Orose: Augustin, À Orose. Sur les Priscillianistes et les Origénistes, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/polemiques/orose.htm>
- Augustin, Contro Giuliano: Sant'Agostino, Contro Giuliano, <http://www.clerus.org/clerus/dati/2001-11/07-2/CONTROGIULIANO.html>
- Augustin, De la Genèse: Augustin, De la Genèse au sens littéral, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/genese/genlit/index.htm>
- Augustin, Discours psaumes: Augustin, Discours sur les psaumes, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/psaumes/index.htm>
- Augustin, La cité: Augustin, La cité de Dieu, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/citededieu/index.htm>
- Augustin, Les confessions: Augustin, Les confessions, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/confessions/confessions.htm>
- Augustin, Lettres: Augustin, Lettres, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/lettres>
- Bautain: Louis Eugène-Marie Bautain, in New Advent Catholic Encyclopedia <http://www.newadvent.org/cathen/02353a.htm>
- Bejan 2004: Sorin Bejan, Misiunea Bisericii între obiceiuri și sfânta tradiție, București: Paideia 2004
- Benedict al XII-lea, Benedictus Deus: Benedict al XII-lea, Constitution on the Beatific Vision of God Benedictus Deus, <http://www.papalencyclicals.net/Ben12/B12bdeus.html>
- BOP-05.2006: Barometrul de opinie publică mai 2006. Percepții despre mass-media, http://www.gallup.ro/romana/poll_ro/releases_ro/pr060705_ro/pr060705_ro.htm
- Bordoni-Ciola 2000: Marcello Bordoni, Nicola Ciola, Gesù nostra speranza. Saggio di escatologia in prospettiva trinitaria, Bologna: Edizioni Dehoniane Bologna 2000
- Braniște 2008: Ene Braniște, Liturgica specială pentru facultățile de teologie, București: Editura Lumea credinței 2008
- Cartagina: 15ème (ou 16ème) concile de Carthage, în Denzinger 222-230, <http://www.catho.org/9.php?d=bv1#cm2>
- CBC: Catechismo della Chiesa cattolica, http://www.vatican.va/archive/ITA0014/_INDEX.HTM (pentru citate, a se vedea versiunea afișată pe site-ul: <http://www.catechism.ro>)
- Célébration: Célébration chrétienne de la mort, Lyon: Chalet 1972
- Ciprian, À Démétrien: Cyprien, À Démétrien, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/cyprien/demetrien.htm>
- Ciprian, De la mortalité: Cyprien, De la mortalité, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/cyprien/mortalite.htm>
- Ciprian, Lettres: Cyprien de Carthage, Lettres, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/cyprien/lettres/lettres.htm>
- Ciprian, On the advantage: Tascius Caecilius Cyprianus, On the advantage of patience, <http://www.intratext.com/IXT/ENG0287/>

- Clement Romanul, Corinteni: Clement Romanul, Epistola către corinteni, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 37-88
- Clement al VI-lea, Lettre Super quibusdam: Clément VI, Lettre Super quibusdam à Mekhitar (Consolator), catholicos des Arméniens, în Denzinger 1050-1085, <http://www.catho.org/9.php?d=bwm#dcq>
- Constantinopol I: 1er concile de Constantinople (2e concile œcuménique), în Denzinger 150-151, <http://www.catho.org/9.php?d=bv0#ckz>
- Constantinopol II: 2e Concile de Constantinople (5e œcuménique), în Denzinger 421-438, <http://www.catho.org/9.php?d=bwa>
- Creștere îngrijorătoare: Creștere îngrijorătoare în Olanda a cazurilor de eutanasiere, <http://www.catholica.ro/2010/08/14/crestere-ingrijoratoare-in-olanda-a-cazurilor-de-eutanasiere/>
- Croce 1998: Vittorio Croce, Allora Dio sarà tutto in tutti. Escatologia cristiana, Leumann (Torino): Elledici 1998
- Curca 2008: George Cristian Curca, Eutanasiere: o radiografie în interiorul profesiei medicale – studiu comparativ la studenții la medicină și la medici, Revista română de bioetică, vol. 6, nr. 2, aprilie – iunie 2008, <http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/info.jsp?item=10385&node=1735>
- Damasiu I, Fragments: Damase Ier, Fragments de lettres à des évêques d'Orient vers 374, în Denzinger 144-146, <http://www.catho.org/9.php?d=bvz#ckv>
- Danneels, Reîncarnare: Godfried Danneels, Dincolo de moarte – Reîncarnare și înviere, e-book, <http://catholica.ro/>
- Dante, Infernul: Dante Alighieri, Divina Comedie, Infernul, <http://www.scribd.com/doc/25529945/Dante-Alighieri-Divina-Comedie-Infernul>
- Declarația drepturilor omului: Declarația drepturilor omului, http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/declaratia_drepturilor_omului/
- Dichiarazione sull'eutanasiere: Sacra congregazione per la dottrina della fede, Dichiarazione sull'eutanasiere (05.05.1980), http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_19800505_eutanasiere_it.html
- Deaconescu 2005: Cristina Deaconescu, Eutanasiere în proiectarea sa multidisciplinară, Revista română de bioetică, vol. 3, nr. 4, octombrie – decembrie 2005, <http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/info.jsp?item=9948&node=1498>
- Décret SO 1960: Décret du Saint-Office, 24 août 1690. Erreurs sur le bien moral et sur le péché philosophique, în Denzinger 2290-2292, <http://www.catho.org/9.php?d=bwx#d5p>
- DEX: Dicționarul explicativ al limbii române, <http://dexonline.ro/>
- Ecaterina de Genova, Trattato: Caterina da Genova, Trattato del Purgatorio, <http://www.diocesi.genova.it/documenti.php?idd=500>
- Concile: Les vingt-et-un Conciles œcuméniques reconnus par l'Église catholique, http://fr.wikipedia.org/wiki/Concile_%C5%93cum%C3%A9nique#Les_vingt-et-un_Conciles_%C5.93cum.C3.A9niques_reconnus_par_1.27.C3.89glise_catholique
- Epistola către Diogenet: Epistola către Diogenet, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 331-346
- Epistola lui Barnaba: Epistola zisă a lui Barnaba, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 107-144
- Euthanasia: Euthanasia, <http://en.wikipedia.org/wiki/Euthanasia>
- Ioan Paul al II-lea, EV: Ioan Paul al II-lea, Evangelium vitae, http://www.vatican.va/edocs/ITA1217/_PN.HTM
- Flonta 2005: M. Flonta, Ce înseamnă să fii bun creștin? O privire critică asupra mentalității religioase în România de astăzi, în Religia și societatea civilă, Pitești: Paralela 45, 2005, p. 176-200
- Florența: Concile de Florence (17e œcuménique) 26 février 1439-août (?) 1445, în Denzinger 1300-1353, <http://www.catho.org/9.php?d=bwn#dih>
- Formule Fides Damasi: Formule appelée Fides Damasi, în Denzinger 71-72, <http://www.catho.org/9.php?d=bvy>
- Francisc, Cântecul: Francisc, Cântecul fratelui soare, <http://www.ceruldinnoi.ro/pages/Francisc%20De%20Assisi%20-%20Cantecul%20Soarelui.htm>
- George 1973: Augustin George, Pour lire l'Évangile selon saint Luc, Cahiers évangile 5/ octobre 1973

- Ghinoiu 1999: Ion Ghinoiu, Lumea de aici, lumea de dincolo, București: Editura Fundației culturale române 1999
- Grand symbole: Grand symbole de foi de l'Eglise arménienne (sec. IV?), în Denzinger 48-49, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx#ci2>
- Grigore de Nyssa, Despre Fericiri: Grigore de Nyssa, Despre Fericiri, în Scrieri ale sfântului Grigore de Nyssa, partea I, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1982, p. 333-402
- Grigore de Nyssa, Discurs: Grégoire de Nysse, Discours sur les morts, http://www.gregoiredenysse.com/?page_id=69
- GS: Vatican II. Constituția pastorală privind Biserica în lumea contemporană Gaudium et spes, <http://www.catholica.ro>
- Ilariu, Commentaire: Hilaire de Poitiers, Commentaire sur les Psaumes, <http://www.patristique.org/-Hilaire-de-Poitiers-.html?lang=fr>
- Ignațiu de Loyola, Exerciții: Ignazio di Loyola, Esercizi spirituali, http://etexts.free.fr/relig/Eser_Spirituali.php,
- Ignațiu, Lettera agli Efesini: Ignazio di Antiochia, Lettera agli Efesini, <http://www.clerus.org/clerus/dati/1999-03/25-2/IgnazioEfesini.rtf.html>
- Ignațiu, Lettera ai Romani: Ignatio di Antiochia, Lettera ai Romani, <http://www.clerus.org/clerus/dati/1999-01/23-2/Ignromani.rtf.html>
- Ignațiu, Lettera ai Smirnesi: Ignatio di Antiochia, Lettera ai Smirnesi, <http://www.clerus.org/clerus/dati/1999-03/25-2/SmirnesIgnazoi.rtf.html>
- Ildefons, De cognitione baptismi: Ildefonse de Tolède, De cognitione baptismi, în Denzinger 23, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx#civ>
- Inocențiu al III-lea, Lettre Maires Ecclesiae causas: Innocent III, Lettre Maires Ecclesiae causas à l'archevêque Humbert d'Arles. L'effet du baptême, en particulier le caractère, în Denzinger 780-781, <http://www.catho.org/9.php?d=bwi#c1y>
- Inocențiu I, Lettre Consulenti tibi: Lettre Consulenti tibi à l'évêque Exupère de Toulouse, în Denzinger 212-213, <http://www.catho.org/9.php?d=bv1#cmv>
- Inocențiu I, Lettre Inter ceteras: Innocence Ier, Lettre Inter ceteras Ecclesiae Romanae à Silvanus et aux autres pères du concile de Milève, în Denzinger 218-219, <http://www.catho.org/9.php?d=bv1#cm2>
- Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo: Innocent III, Lettre Eius exemplo à l'archevêque de Tarragone. La profession de foi prescrite aux Vaudois, în Denzinger 790-797, <http://www.catho.org/9.php?d=bwi#c2c>
- Ioan Damaschinul, L'exposé: St. Jean Damascène, L'exposé de la Foi orthodoxe, în Oeuvres choisies, <http://www.scribd.com/doc/3024512/Oeuvres-de-St-Jean-Damascene#page106>
- Ioan Gură de Aur, Commentaire Jean: Jean Chrysostome, Commentaire sur l'évangile selon saint Jean, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/chrysostome/jean/017.htm>
- Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens: Jean Chrysostome, Commentaire sur l'Épître aux Philippiens, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/chrysostome/philippiens/index.htm>
- Ioan Gură de Aur, Exhortations: Jean Chrysostome, Exhortations à Théodore, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/chrysostome/traites/theodore.htm>
- Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection: Jean Chrysostome, Homélie sur la Résurrection des morts, http://jesusmarie.free.fr/jean_chrysostome_homelie_sur_la_resurrection_des_morts.html
- Ioan Gură de Aur, Omilii la Geneză: Jean Chrysostome, Homélie sur la Genèse. <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/chrysostome/genese/index.htm>
- Ioan Paul al II-lea 1998: Giovanni Paolo II, Udienza generale, mercoledì, 28 ottobre 1998, Lo Spirito „datore di vita” e la vittoria sulla morte, http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/audiences/1998/documents/hf_jp-ii_aud_28101998_it.html
- Ioan al XXII-lea, Lettre Nequaquam sine dolore: Jean XXII, Lettre Nequaquam sine dolore aux Arméniens, în Denzinger 925-926, <http://www.catho.org/9.php?d=bwl#c51>
- Ioan al XXII-lea, Rétractation: Ioan al XXII-lea, Rétractation, Bulle Ne super bis, în Danzinger 990-991, <http://www.catho.org/9.php?d=bwl#dau>
- Irineu de Lyon, Traité: Irénée de Lyon, Traité Contre les hérésies, http://livres-mystiques.com/partieTEXTES/StIrenee/irenee_de_lyon.html

- Iustin, Apologia I: Iustin Martirul și Filozoful, Apologia întâi în favoarea creștinilor, în Apologeți de limbă greacă, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1980, p. 25-76
- Iustinian, Edit: Edit de l'empereur Justinien au patriarche Menas de Constantinople, publié au concile de Constantinople de 543. Anathématismes contre Origène, Denzinger 403-411, <http://www.catho.org/9.php?d=bv5#csm>
- Învățătură: Învățătură a celor doisprezece apostoli, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București, Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 15-36
- Lactantiu, Institutions: Lactance, Institutions divines, <http://remacle.org/bloodwolf/eglise/lactance/table.htm>
- Langa 1997: Tertulian Langa, Credo. Dicționar teologic creștin din perspectiva ecumenismului catolic, Cluj-Napoca: Dacia 1997
- Lateran IV: Quarto concilio lateranense, http://www.clerus.org/pls/clerus/cn_clerus.h_centro?dicastero=2&tema=7&argomento=38&sottoargomento=33&lingua=3&Classe=1&operazione=ges_formaz&vers=3&rif=60&rifl=60martedi
- Lateran V: V Lateran Council, session 8-19 December 1513, Condemnation of every proposition contrary to the truth of the enlightened christian faith, Enchiridion Vaticanum IntraText, http://www.intratext.com/IXT/ENG0067/_P9.HTM
- Leon al IX-lea, Lettre Congratulatur vehemement: Léon IX, Lettre Congratulatur vehemement à Pierre patriarche d'Antioche, în Denzinger 680-686, <http://www.catho.org/9.php?d=bwg#czh>
- Leon al X-lea, Bulle Exsurge Domine: Léon Xe, Bulle Exsurge Domine, în Denzinger 1451-1492, <http://www.catho.org/9.php?d=bwp#dml>
- Leon al XIII-lea, Humanum Genus: Leo XIII, Humanum Genus, Condamnant le relativisme philosophique et moral de la Franc-Maçonnerie, Enchiridion Vaticanum IntraText, http://www.intratext.com/IXT/FRA0093/_P1.HTM
- LG: Vatican II, Constituția dogmatică despre Biserică Lumen gentium, <http://catholica.ro/>
- LRES: Congrégation pour la doctrine de la foi, Lettre Recentiores episcoporum synodi a tous les évêques membres des conférences épiscopales sur quelques questions concernant l'eschatologie, Roma, 17.05.1979, http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_19790517_escatologia_fr.html
- Lyon I: 1er concile de Lyon (13ème oecuménique), în Denzinger 830-839, <http://www.catho.org/9.php?d=bwj>
- Lyon II: 2e concile de Lyon (14e oecuménique), în Denzinger 850-861, <http://www.catho.org/9.php?d=bwk#c30>
- Marian 2000: S.Fl. Marian, În mormântarea la români. Studiu etnografic, București: Saeculum 2000
- Martini-Eco 2001: Carlo Maria Martini, Umberto Eco, În ce cred cei care nu cred?, Iași: Polirom 2001
- Minucius Felix, Dialogul: Minucius Felix, Dialogul Octavius, în Apologeți de limbă latină, București, Institutul biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1981, p. 353-400
- Niceea I: 1er concile de Nicée (1er oecuménique), în Denzinger 125-131, <http://www.catho.org/9.php?d=bvy>
- Niceta, Explication: Nicéas, évêque de Remesiana, explication du symbole, în Denzinger 19, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx#civ>
- Nicolas 1985: Jean-Hervé Nicolas, Synthèse dogmatique. De la Trinité à la Trinité, Fribourg/ Paris: Éditions Universitaires/ Éditions Beauchesne 1985
- Nicolas 1990: Nicolas, Marie-Joseph, Court traité de théologie, Paris: Desclée 1990
- Novatian, De Trinitate: Novatianus, De Trinitate, Bibliotheca Patristica IntraText, <http://www.intratext.com/IXT/LAT0865/>
- Orange II: 2ème concile d'Orange, în Denzinger 370-397, <http://www.catho.org/9.php?d=bv5#crd>
- Origene, Contre Celse: Origène, Contre Celse, <http://remacle.org/bloodwolf/eglise/origene/table.htm>
- Origene, Despre principii: Origene, Despre Principii, în Origene, Scrieri alese, partea a III-a București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1982, p. 7-312
- Paul al VI-lea, Credo: Paolo VI, Credo del popolo di Dio. Solenne professione di fede pronunciata dal Papa Paolo VI davanti alla Basilica di San Pietro il 30 giugno 1968 alla chiusura dell'anno della fede e nel diciannovesimo del martirio dei santi apostoli Pietro e Paolo, http://www.vatican.va/holy_father/

paul_vi/motu proprio/ documents/ hf_p-vi_motu-proprio_19680630_credito.html

- Paul al VI-lea, Indulgentiarum doctrina: Paul VI, Constitution apostolique Indulgentiarum doctrina, http://www.vatican.edu/holy_father/paul_vi/apost_constitutions/documents/hf_p-vi_apc_0101196_indulgentiarum-doctrina_fr.html
- Pelagiu I, Lettre Humani generis: Pelagiu Ier, Lettre Humani generis au roi Childebert Ier, (Fides Pelagii), în Denzinger 441-443, <http://www.catho.org/9.php?d=bwa#ctk>
- Pères: Pères de l'Église, http://fr.wikipedia.org/wiki/P%C3%A8re_de_l%27%C3%89glise
- Pessina 2009: Adriano Pessina, Eutanasia. Despre moarte și alte lucruri, Cluj-Napoca: Editura Renașterea 2009
- Pius al X-lea, Il Catechismo: Pius X, Il Catechismo Maggiore, <http://www.museosanpiox.it/sanpiox/catechismomaggiore/cma1.html>
- Pius al X-lea, Lettre Ex quo, nono: Pie X, Lettre Ex quo, nono aux délégués apostoliques à Byzance, en Grèce, en Egypte, en Mésopotamie, etc., în Denzinger 3553-3556, <http://www.catho.org/9.php?d=bx>
- Pius al XII-lea, Lettera enciclica Mystici corporis: Pio XII, Lettera enciclica Mystici corporis Christi del corpo mistico di Gesù Cristo e della nostra unione in esso con Cristo, http://www.vatican.va/holy_father/pius_xii/encyclicals/documents/hf_p-xii_enc_29061943_mystici-corporis-christi_it.html
- Pomponazzi: Pietro Pomponazzi, in New Advent Catholic Encyclopedia, <http://www.newadvent.org/cathen/12227a.htm>
- Propozizioni: Propozizioni sottoscritte da Bautain [extras din J. Collantes (editor), La fede della Chiesa Cattolica. Le idee e gli uomini nei documenti dottrinali del Magistero, Città del Vaticano 1993, p. 47-50], <http://www.paginecattoliche.it/modules.php?name=News&file=article&sid=184&mode=thread&order=0&thold=0>
- Pseudo Atanasie, Erméneia: Pseudo Athanase, Erméneia eis to sumbolon (prin 373), în Denzinger 46, <http://www.catho.org/9.php?d=bx>
- Pseudo Augustin, Sermons: Pseudo Augustin (Quodvultdeus de Carthage): Sermons sur le symbole, în Denzinger 22, <http://www.catho.org/9.php?d=bx#civ>
- Rose: Serafim Rose, Sufletul după moarte, <http://www.sfaturiortodoxe.ro/sufletul-dupa-moarte/sufletul-dupa-moarte-vamile-vazduhului.htm>
- Seneca, De consolatione: Seneca, De consolatione ad Marciam, <http://www.thelatinlibrary.com/sen/sen.consolatione2.shtml>
- Sfânta Scriptură: <http://www.greco-catholic.ro/scriptura.asp?tip=ortodoxa>
- Sgreccia-Tambone: Elio Sgreccia, Victor Tambone, Manual de bioetică, <http://www.profamilia.ro/culturavietii.asp?manual=72>
- Siricius, Lettre Directa ad decessorem: Siricius, Lettre Directa ad decessorem à l'évêque Himère de Tarragone, în Denzinger 181-185, <http://www.catho.org/9.php?d=bv0#c10>
- Sondaggi: Sondaggi e statistiche in tema di eutanasia, <http://www.radioradicale.it/sondaggi-e-statistiche-in-tema-di-eutanasia>
- La speranza della salvezza: Commissione teologica internazionale, La speranza della salvezza per i bambini che muoiono senza batesimo, http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/cti_documents/rc_con_cfaith_doc_20070419_un-baptised-infants_it.html#_ftn9
- Špidlík 2008: Tomáš Špidlík, Maranathà. Viața de după moarte, Târgu Lăpuș: Galaxia Gutenberg 2008
- Symbole Ancoratus: Symbole Ancoratus d'Epiphane, évêque de Salamine (374), în Denzinger 42-45, <http://www.catho.org/9.php?d=bx#ci2>
- Symbole baptismal: Symbole baptismal d'Antioche (fragments), în Denzinger 50, <http://www.catho.org/9.php?d=bx#ci2>
- Symbole Quicumque: Symbole Quicumque, dit d'Athanase, în Denzinger 75-76, <http://www.catho.org/9.php?d=bx>
- Teofil din Antiohia, Trei cărți: Teofil din Antiohia, Trei cărți către Autolic, în Apologeți de limbă greacă, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1980, p. 267-368
- Tertulian, Apologétique: Tertullien, Apologétique ou Défense des chrétiens contre les gentils, http://www.tertullian.org/french/g2_09_apologeticum.htm
- Tertulian, De l'âme: Tertullien, De l'âme, http://www.tertullian.org/french/g2_02_de_anima.htm

- Tertulian, De la couronne: Tertullien, De la couronne du soldat, http://www.tertullian.org/french/g2_04_de_corona_militis.htm
- Tertulian, De la pénitence: Tertullien, De la pénitence, http://www.tertullian.org/french/g2_07_de_paenitentia.htm
- Tertulian, Les prescriptions: Tertullien, Les prescriptions contre les hérétiques, http://www.tertullian.org/french/g2_10_de_praescriptione_haeticorum.htm
- TOB: La Bible TOB. Corpus des textes, la traduction œcuménique, <http://bibliotheque.editionsducfer.fr/par%20page/120/TM.htm#>
- Todoran, Zăgărean 2000: Isidor Todoran, Ioan Zăgărean, Teologia dogmatică. Manual pentru seminariile teologice, Cluj: Renașterea 2000
- Toledo I: 1er concile de Tolède, în Denzinger 187-209, <http://www.catho.org/9.php?d=bv0#cl4>
- Toledo IV: 4ème concile de Tolède, în Denzinger 485, <http://www.catho.org/9.php?d=bwb#cu>
- Toledo VI: 6ème Concile de Tolède, în Denzinger 490-493, <http://www.catho.org/9.php?d=bwb#cu>
- Toledo XI: 11ème concile de Tolède, în Denzinger 525-541, <http://www.catho.org/9.php?d=bwd>
- Toledo XV: 15ème Concile de Tolède, în Denzinger 566-575, <http://www.catho.org/9.php?d=bwe#cwy>
- Toma, Les 16 questions: Thomas d'Aquin, Les 16 questions disputées sur le mal (De Malo), <http://docteurangelique.free.fr/>
- Toma, Résumé: Thomas d'Aquin, Résumé de la théologie, <http://docteurangelique.free.fr/>
- Toma, SCG: Toma de Aquino, La somme contre les gentils, http://docteurangelique.free.fr/livresformatweb/sommes/contragentiles.htm#_Toc79336660
- Toma, Somme: Thomas d'Aquin, Somme Théologique, <http://docteurangelique.free.fr/>
- Toma, Supplément: Thomas d'Aquin, Supplément à la Somme Théologique, <http://docteurangelique.free.fr/>
- Trento: Le concile de Trente, <http://lesbonstextes.ifastnet.com/trentetabledeschapitres.htm>
- Valencia: Concile de Valence, 8 janvier 855, în Denzinger 625-633, <http://www.catho.org/9.php?d=bwf>
- Vasile, Omilii: Vasile cel Mare, Omilii la Psalmi, în Vasile cel Mare, Scrieri, partea I, București, Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1986
- Vatican I: 1er concile du Vatican (20e œcuménique), în Denzinger 3000-3358, <http://www.catho.org/9.php?d=bw4#eqv>
- Vienne, Decreto sull'anima: Decreto sull'anima forma del corpo, Concilio di Vienne, Enchiridion Vaticanum IntraText, http://www.intratext.com/IXT/ITA0133/_P3.HTM
- Zoffoli 1994: Enrico Zoffoli, Cristianesimo. Corso di teologia cattolica, Udine: Edizioni Segno 1994

8.2 Seminar / laborator		Metode de predare	Observații
S 1	Introducere - trecerea în revistă a tematicii și bibliografiei - investigarea cunoștințelor preliminare ale studenților - prezentarea temelor; prezentarea bibliografiei; prezentarea sarcinilor pe parcursul semestrului și a condițiilor de examinare - lectură și interpretare LRES - comentarea unor perspective imaginare asupra realităților escatologice - aprofundarea specificului escatologiei vetero și neotestamentare	- discuții introductive	
S 2-4	Misterul și sensul morții în creștinism - schimb de experiențe asupra tradițiilor legate de moarte și înmormântare în lumea satului românesc; interpretare critică asupra credințelor și tradițiilor cunoscute - aprofundarea perspectivei vetero și neotestamentare asupra morții pornind de la lectura câtorva dintre textele menționate în curs - lecturarea scrisorii cardinalului Godfried Danneels, Dincolo	- documentare individuală - reflecție - prezentarea creativă a roadelor documentării - documentare în echipă și pregătirea	

	<p>de moarte – Reîncarnare și înviere (e-book, http://catholica.ro/) și pregătirea unei dezbateri pe tema Reîncarnare/ Înviere. Două credințe complementare</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea ierurgiile legate de muribunzi, moarte și morți în practica Bisericii greco-catolice. - prezentarea unei creații populare (doină, baladă, bocet) care să ilustreze ceva din credințele și practicile românilor privind moartea; comentarea ei - compunerea unei rugăciuni pentru muribunzi sau morți care să corespundă cu credința Bisericii în ceea ce privește trecerea în viața de dincolo. 	unei dezbateri	
S 5	<p>Judecata particulară, o perspectivă înfricoșătoare?</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea și desfășurarea unei dezbateri cu tema: Judecata particulară, între imaginar și adevăr teologic - compararea viziunii apusene cu cea răsăriteană asupra judecării particulare 	<ul style="list-style-type: none"> - reflecții, schimb de idei - pregătirea și organizarea unei dezbateri 	
S 6	<p>Purgatoriul, o învățătură conformă aspirațiilor umane</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unei paralele între credința catolică în purgatoriu și practicile de pietate aferente și perspectiva ortodoxă asupra acestei chestiuni, respectiv practicile de pietate legate de morți. - pregătirea unei dezbateri cu tema Pro și contra indulgențe 	<ul style="list-style-type: none"> - reflecții, schimb de idei - pregătirea și organizarea unei dezbateri 	
S 7-8	<p>Infernul, o realitate care ar trebui să stârnească fiori?</p> <ul style="list-style-type: none"> - aprofundarea perspectivei biblice asupra iadului și reflecție asupra sensului imaginilor pe care le utilizează Scriptura pentru a vorbi despre iad. - dezbateri pe tema: Mai este sau nu posibil să credem azi în iad? - lectură/ audiția cărții Sfaturile unui diavol bătrân către unul mai tânăr a lui C.S. Lewis și reflecție asupra influenței pe care o poate avea răul în viața noastră. 	<ul style="list-style-type: none"> - reflecție, discuții - pregătirea unei dezbateri - lectură sau audiție audio-book - comentarii, schimb de opinii 	
S 9-10	<p>Fericirea veșnică, scopul ultim al vieții umane</p> <ul style="list-style-type: none"> - lecturarea și interpretarea unor texte din suportul de curs/ manual - discuție: se mai poate vorbi de rai și iad omului contemporan? cum percepe omul contemporan iadul și raiul? - compararea perspectivei orientale cu cea occidentală asupra esenței fericirii veșnice. - eseu cu tema Fericirea veșnică, scopul vieții mele 	<ul style="list-style-type: none"> - documentare, schimb de idei - realizarea unui eseu 	
S 11	<p>Sensul ultim al lumii. Parusia</p> <ul style="list-style-type: none"> - lecturarea și interpretarea unor texte din suportul de curs/ manual - reperarea și comentarea unor texte patristice și documente magisteriale despre parusie și elementele tratate în curs. - elaborarea unui eseu pe tema: Domnul, ținta istoriei umane. - pregătirea unei discuții pe tema Atitudinea echilibrată în perspectiva sfârșitului. 	<ul style="list-style-type: none"> - lectură, discuții - documentare individuală - schimb de idei - documentare pe echipe - organizarea unei discuții 	
S 12	<p>Misterul învierii, miezul credinței noastre</p> <ul style="list-style-type: none"> - lecturarea și interpretarea unor texte indicate în suportul de curs/ manual - organizarea unei discuții pe tema: Învierea lui Isus, începutul și modelul învierii noastre - realizarea unui eseu pe tema Credința în înviere, imbold la responsabilitate. 	<ul style="list-style-type: none"> - lectură, discuții - documentare individuală - schimb de idei - organizarea unei discuții - eseu 	
S 13	<p>Judecata universală, semnul biruinței lui Cristos</p> <ul style="list-style-type: none"> - lecturarea și interpretarea unor texte indicate în suportul de 	<ul style="list-style-type: none"> - lectură, discuții - documentare 	

curs/ manual
 - referința unor texte patristice și magisteriale pentru
 aprofundarea temei judecării de apoi.
 dezbateri pe tema: Judecata, o realitate ce contrazice iubirea lui
 Dumnezeu?
 - eseuri pe tema: Judecata ca biruință a lui Cristos.

individuală și pe
 echipe
 - schimb de idei
 - organizarea unei
 dezbateri
 - eseuri

Bibliografie

Texte din suportul de curs sau, după caz, resurse liber alese (inclusiv din cele precizate la bibliografia de curs)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținuturile disciplinei și metodele de predare-învățare oferă studentului suficiente competențe profesionale și transversale pentru activitatea sa profesională ulterioară
- pentru cei care vor activa în domeniul pastoral-catehetic sau social-caritabil, oferă conținuturi de specialitate direct utilizabile în activitatea profesională și orizonturi de aprofundare pentru formarea continuă
- pentru cei care vor activa în alte domenii, oferă un bagaj de conținuturi (la nivel de cunoștințe și valori) complintoare și suficiente competențe posibil de utilizat în orice activitate profesională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea cunoștințelor se va realiza prin examen scris sau oral. Se va urmări activitatea la ore, fără ca aceasta să fie o condiție de discriminare în privința aprecierii finale a prestației studenților; prezența activă a studenților va contribui la mărirea notei obținute la examinare.	Examen Evaluarea pe parcurs a participării studenților la ore	Participarea activă a studenților va contribui la mărirea notei obținute la examen cu până la trei puncte.
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • participarea activă la construirea cursului și seminarului • asimilarea principalelor teme și conținuturi • dovedirea capacității de documentare individuală și în echipă • dovedirea capacității de sinteză, reflecție, comunicare 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....